

TEKST: LARS STUBSGAARD,
BORREGAARD BIOPLANT APS,
LS@BIOPLANT.DK
FOTO: © KOPPERT

Allerede i 1996 fik Koppert tilsendt en prøve af *Amblydromalus limonicus* fra New Zealand. Indledende forsøg viste en ualmindelig god effekt mod trips, men man kunne kun producere rovmiden på pollen, hvilket ikke var rentabelt. Nu 15 år efter er det endelig lykkedes for Koppert at masseproducere rovmiden, og vi forventer at have den i handel til januar 2012.

Flere fødeemner

A. limonicus har samme værtsspektrum som *swirskii*-rovmiden; det vil sige, at den tager:

- trips
- mellus
- pollen
- og i mindre grad spindemider.

Begge arter er dermed mere allround end tripsrovmiden *Amblyseius cucumeris*, som ikke tager mellus.

Limonicus har den fordel, at den tager flere og større larvestadier af skadedyrene end de øvrige rovmider. Som det ses af fig.1 tager andre rovmidearter kun første larvestadie *Frankliniella*-trips. Da dette stadie kun varer to dage, har de altså kun to dage i til at finde tripsen og æde den, inden den bliver for stor.

Limonicus derimod tager både første og andet larvestadie. Den kan altså dels gøre et større indhug i bestanden af trips, men den har også hele syv dage til at finde og æde tripsen. En vigtig detalje i fx pryplanter med meget lavt smittetryk.

Ligeledes tager *Limonicus* mellusens æg samt alle dens larvestadier, hvor *swirskii* kun tager ægget og det første larvestadie.

Tidligere hollandske forsøg har som nævnt vist usædvanlig god effekt mod *Frankliniella*-trips. Som det ses af tabel 1 (Messelink; 2006), var der signifikant bedre effekt af *limonicus* og *swirskii* i forhold til *cucumeris* i agurker.

Limonicus-rovvide i færd

Lovende ny rovmide mod trips og mellus

På europæisk plan har der gennem de seneste 10 år været forsket kraftigt i nye rovmidearter mod væksthusskadedyr. Man har længe vidst, at *A. limonicus* var en af de bedste mod trips, men man har ikke kunnet masseproducere den. Det er nu lykkedes for Koppert

Limonicus egner sig til de fleste prydblade- og grønsagskulturer, men ser, i lighed med mange af de øvrige rovmidearter, ud til at have begrænset effekt i tomat, da mobiliteten begrænses af de mange hår på stænglerne.

Aktiv ved lav temperatur

Limonicus har effekt ved 13-30 °C og kan dermed bruges i mange vinterkulturer – selv ved 13 °C lægger den ét æg om dagen. *Swirskii* er bedre tilpasset varme forhold og har effekt ved 18-40 °C.

Tripsrovmiden (*A. cucumeris*) har også

Rovmideart	Antal rovmider/plante efter 3 uger	Antal trips/plante efter 3 uger
<i>A. cucumeris</i>	6,8	140,4
<i>A. swirskii</i>	61,0	27,4
<i>A. limonicus</i>	86,4	0,8

Tabel 1: Antal rovmider og *Frankliniella*-trips pr. agurkeplante (5 blade) 3 uger efter forsøgsstart.

nogen effekt ved kolde temperaturer, men går i modsætning til limonicus i diapause (vinterhi). Er der problemer med trips og mellus ved kolde temperaturer, ser limonicus dermed ud til at være det fremtidige førstevalg.

Derimod er limonicus lidt mere følsom overfor tørre forhold end de øvrige rovmidler. Normalt kræves cirka 60% RH for at et rovmeideæg kan klækkes. Det ser ud til at limonicus kræver cirka 65% RH. Vær opmærksom på, at dette er ved bladoverfladen, hvor mikroklimaet normalt er mere fugtigt end ved målestationen. Dette svarer altså til, at vi skal have en klimamåling på over cirka 55% i det meste af døgnet for at få opformering af limonicus.

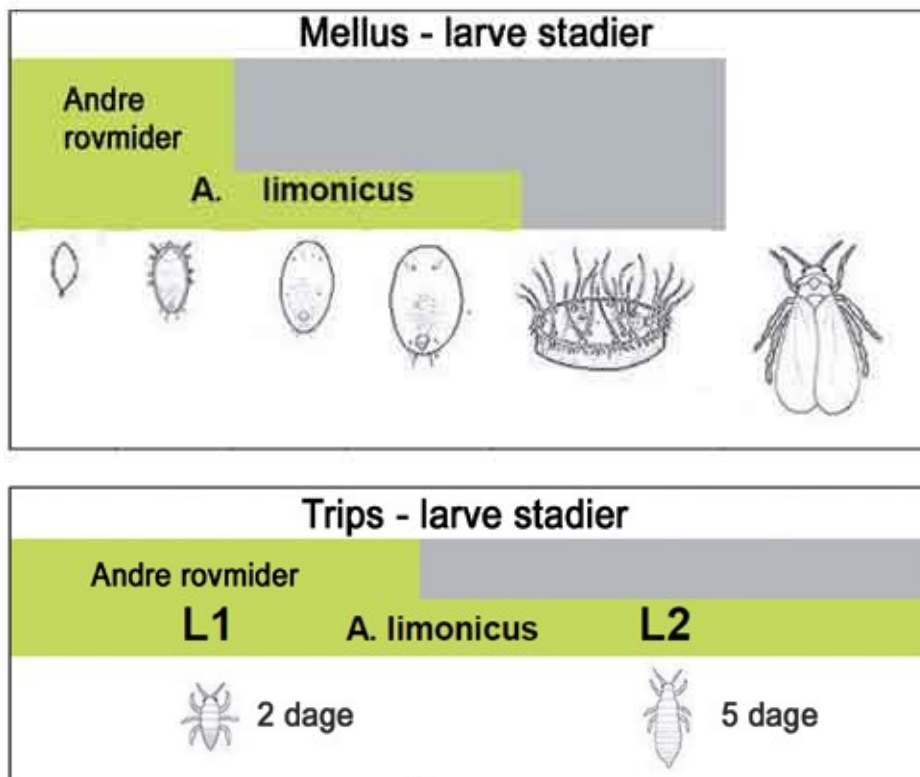
Svær at producere

Limonicus har været længe ventet og vil helt klart være en hjælp i bekæmpelsen af trips og mellus. Da den er meget svær at producere, må prisen dog forventes at være noget højere end de øvrige rovmidler.

I praksis vil den derfor sandsynligvis blive brugt som et supplement til swirskii og cucumeris. Især til indsats i pletter med begyndede kraftige tripsangreb.

Mod mellus skal den dog sandsynligvis etableres før kraftige angreb ses, da den

klisterede honningdug-belægning fra mellusene hæmmer rovmidens mobilitet. ■

Figur 1: Rovmidten *A. limonicus* tager flere og større stadier af mellus og trips end øvrige rovmidler på markedet. © Borregaard BioPlant ApS.

Ny moderne og yderst effektiv

Retarderingsbom

FGM A/S
FYNS GARTNERIMASKINER A/S

- Sprøjtebom
- UV Lamper

Østergyden 1A · Aastrup · 5600 Faaborg
 Tel. +45 62 61 60 30 · Fax +45 62 61 60 09
www.fgm.dk